SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	23/10050
Dok.nr:	24/34010
Arkiv:	FE-033
Saksbehandler:	Oddbjørg Birkelid
Dato:	16.10.2024

Fritak fra politisk verv - representant fra INPs liste
Søker: Nikolai Hugo Hamlot

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 061/24	Kommunestyret	31.10.2024

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Kommunestyret gir Nikolai Hugo Hamlot fritak fra sitt verv som varamedlem av kommunestyret for resten av valgperioden.

Begrunnelse:
Ivaretakelse av vervet kombinert med endret arbeidssituasjon kan anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for Hamlot.

Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

Kommunestyret behandling - 31.10.2024 - PS-061/24

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Votering:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Kommunestyret PS - 061/24 VEDTAK:
Kommunestyret gir Nikolai Hugo Hamlot fritak fra sitt verv som varamedlem av kommunestyret for resten av valgperioden.

Begrunnelse:
Ivaretakelse av vervet kombinert med endret arbeidssituasjon kan anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for Hamlot.

Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Saken gjelder søknad om fritak fra politisk verv som varamedlem til kommunestyret.

FAKTA I SAKEN
Nikolai Hugo Hamlot har søkt om fritak fra sitt politiske verv. Søknaden er begrunnet i endret arbeidssituasjon, med følgende:

"Ønsker med dette å søke fritak fra kommunestyre da jeg har fått en jobb der det er umulig for meg å være med på dette. Har startet egen bedrift og jobber forferdelig mange timer, 6 dager i uka."

På nærmere spørsmål om bransje mv. opplyser han at han er

… *"Drosjeeier på Sortland. (Sortland Taxi). Jeg er enda ganske i startfasen, så det blir lange dager for å få endene til å møtes."*

Hamlot er varamedlem til kommunestyret på Industri- og Næringspartiets liste.

VURDERING
Adgangen til å gi fritak følger av kommunelovens § 7-9, annet ledd, som lyder slik:

"Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt. Den som ikke har nådd stemmerettsalderen, har krav på fritak hvis han eller hun søker om det."

Om vesentlig ulempe jf. § 7-9, annet ledd, er det i Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-2019-4, sagt at

«Som vesentleg ulempe for den folkevalde personen vil typisk vere hans eller hennar si helsetilstand, arbeidsforhold, familieforhold eller andre velferdsgrunnar. Ulempa må som utgangspunkt gjelde den folkevalde personen sjølv, og det skal normalt ikkje vere fritaksgrunn at for eksempel arbeidsgivaren ikkje er nøgd med at han eller ho er borte for å delta i møte i folkevalde organ. Det skal ikkje vere kurant å gje fritak frå eit folkevald verv, og lova krev at ulempa med å forsette i vervet skal vere vesentleg. Når kommunestyret handsamar søknaden, skal dei legge vekt på om grunnlaget for søknaden var kjend då personen ga sitt samtykke til å bli vald til vervet. Ein folkevald person som ikkje har nådd alderen for røysterett, har krav på fritak dersom han eller ho ber om det.»

Kommuneloven angir ikke noen nærmere kriterier for hvilke forhold som kan synes å medføre vesentlig ulempe for kandidaten. I ovennevnte rundskriv er imidlertid arbeidsforhold nevnt i opplistingen blant forhold som kan anses å medføre vesentlig ulempe, uten at det er sagt på hvilken måte et arbeidsforhold her kan innvirke. Det er nærliggende å anta at dette i hvert fall gjelder arbeidsbelastning. Andre forhold ved et arbeidsforhold kan heller ikke utelukkes, som turnusarbeid mv. Det framgår av retningslinjene at det ikke skal være kurant å gi fritak fra et verv som folkevalgt, og at ulempen for den folkevalgte må være vesentlig. Kommunestyremedlemmer er valgt inn direkte av folket; og det kan derfor være grunn for å vurdere et fritak fra kommunestyret mer restriktivt, enn andre verv der man velges inn av et folkevalgt organ.

Med lovens formulering «*Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne»*, må man imidlertid anta at den folkevalgtes egen oppfatning av ulempens

omfang må tillegges vekt.

Nikolai Hugo Hamlot opplyser at den nye arbeidssituasjonen gjør det umulig å være med… [som folkevalgt].

Kommunedirektøren anbefaler at Hamlot gis fritak for resten av valgperioden. Vurderingen er basert på det ovenstående, og at grunnlaget for søknaden ikke var kjent da han samtykket til å bli valgt. I vurderingen legges også til grunn at det i inneværende periode tidligere er gitt fritak til et kommunestyremedlem i en sammenlignbar situasjon.

Såfremt fritak innvilges, vil INP ha 2 varamedlemmer igjen til kommunestyret, mot normalt fire. Ordfører må vurdere behovet for nytt valgoppgjør/suppleringsvalg etter valglovens § 14-2. Dette framlegges i så fall i egen sak til valgstyret.

Personalmessige forhold/Økonomiske forhold/Folkehelse/Klima-, miljø- og naturforhold
Ikke relevant for saken.

KONKLUSJON
Søknad om fritak innvilges.